

Srednjeročni program razvoja (1975-1980)

Posamezne krajevne skupnosti že dalj časa pripravljajo osnutke srednjeročnega razvoja skupnosti, pri čemer skušajo vanje vključiti vse tisto, kar je za določeno območje najbolj potrebno... Žal se v osnutkih pojavljajo tudi takšne »skupne zadeve«, ki so bile že predmet dolgotrajnih razprav na raznih nivojih družbenopolitičnega življenja. Znano je, da je marsikateri problem težko zadovoljivo rešiti v okviru določene KS, saj terja nastala problematika vključitev družbenopolitičnih dejavnikov več skupnosti hkrati, v nekaterih primerih celo širše družbenopolitične skupnosti kot tudi občine in republike. Da je tu dogovarjanje precej težje, je v vsakem primeru upoštevati najširše interese. To pa je velikokrat v precejšnjem nasprotju z ozkimi lokalističnimi interesi, pa čeprav so ti na prvi pogled še tako utemeljeni.

V krajevni skupnosti STARA LJUBLJANA so srednjeročni program razvoja sestavili tako, da so ga prilagodili izhodiščem za izdelavo srednjeročnega družbenega načrta občine Ljubljana-Center. Tak način načrtovanja je v krajevni skupnosti novost. Občanom pa omogoča, da delovni ljudje določajo in uskaljujejo družbene načrte, pri čemer so jim znani cilji, ki so sicer jasno začrtani.

Krajanje ugotavljajo, da je osnutek vsekakor potreben, saj nakazuje vse tiste probleme, ki so prisotni že leta nazaj. V krajevni skupnosti je največji problem obnova močno dotrajanih hiš. Marsikatera med njimi je spomeniško zaščitena, kar pa še bolj zapleta položaj, v katerem se nahaja stanovanjski sklad. V dotrajanih hišah je življenje nezno, saj mnoge med njimi nimajo niti sanitarij, kaj šele da bi imele centralno ogrevanje. Če pri tem upoštevamo še dejstvo, da v njih živi veliko onemoglih, smo povedali že pravzaprav vse. Tega problema se zaveda tudi novoustanovljena samoupravna stanovanjska skupnost, ki je v ta namen ustanovila poseben odbor za obnovo. Tak odbor je tudi na nivoju mesta, kar je za reševanje nastalega položaja vsekakor vzpodbudno. Sicer pa so problematika naseljevanja, pogoji življenja in ostali problemi že takšne zadeve, ki so vsem družbenopolitičnim organom dovolj znane. Z njimi se ukvarjajo že vrsto let, ko razpravljajo o ohranitvi starega mestnega jedra. KS ob vsem tem zahteva, da naj se obnova mesta obravnava kot novogradnja. Iz starega dela Ljubljane naj bi se ljudje selili v druge mestne predele, o čemer so mnogi prepričani, da je takšna rešitev vsekakor sprejemljiva. V najožjem delu Stare Ljubljane pa bi bilo treba imeti vrsto uslužnostnih dejavnosti, ki jih sedaj primanjkuje. Stara Ljubljana naj bi bila v bodoče polna manjših gostinskih lokalov, kjer bi gostje preživeli del svojega prostega časa, ki ga zaradi zapore določenih lokalov sedaj preživljajo doma.

V srednjeročnem načrtu so omenjeni tudi številni drugi problemi, ki pa so značilni za večino ostalih krajevnih skupnosti. Tudi tu manjkajo potrebni prostori. V KS ugotavljajo, da bi bilo potrebno akcijo za zagotovitev novih prostorov usklajevati skupaj s dosedanjimi krajevnimi skupnostmi, saj danes 1500 upokojenecv KS Stara Ljubljana ne ve, kje bi preživelo svoj prosti čas. Isto velja tudi za mladino, brez katere ni moč delovati.

Prostor bi morala dobiti vsa društva, klubi, sekcije in družbenopolitične organizacije, ki se sedaj »drenjajo« v nepriemernih prostorih. Skupno s problemom obnovitve stanovanj je treba omeniti komunalno opremljenost, prometne zveze z ostalim mestom in podobno.

Vse to vpliva na življenje krajanov, med katerimi predvsem mladi čedalje pogosteje odhajajo v druge predele mesta. Ostajajo le starejši občani, ki pa tako padejo v breme skupnosti, saj so v tistih letih, ko so najbolj potrebni pomoči bližnjih.

Krajevna skupnost AJDOVŠČINA je v najožjem središču mesta. To pomeni nekaj pred-

nosti. Kljub temu pa so še vedno prisotni problemi, ki jih mora enako kot druge skupnosti v Centru reševati sproti. Tudi tu se dogaja, da kljub dobri volji družbenopolitičnih organizacij prihaja do nepredvidenih zastojev pri reševanju najnujnejših stvari. Dogaja se, da se prav tisto, kar si občani najbolj želijo, ne uresniči. Ljudje zato nočejo sodelovati, saj jih k temu prisilijo pretekle izkušnje. V srednjeročnem načrtu skupnosti je polno problemov, na katere smo opozarjali že v prejšnjih sestavkih. Krajevna skupnost upa, da bo tokrat nekatere med njimi le rešila. Delno zagotovilo je že nov način financiranja, ki predvideva vrsto novosti. Po novem naj bi delovne organizacije prispevale po podpisu ustreznih sporazumov 300 dinarjev na zaposlenega, pri čemer bi tako zbrani denar pritekla v tiste skupnosti, kjer je stalno bivališče zaposlenega.

V srednjeročnem načrtu so tako ponovno navedene naslednje »nerešljive« zadeve: asfaltiranje cest, ureditev odvajanja meteornih voda, pri čemer je treba posebno pozornost posvetiti neurejenim odtokom, ki povzročajo uničevanje poti, cest in podobnih površin za sprehajanje. To je vidno predvsem v Tivoliju, ki ga obiskuje mnogo Ljubljančanov. Ljudje povsem upravičeno izražajo negotovanje, saj v tem primeru ne gre za veliko investicijo. Treba je le nekoliko dobre volje ter primerne organizacije dela, pa bo delo steklo.

V načrtu je ponovno obravnavan tudi promet. Tudi to področje zahteva takojšnjo ureditev. Več o prometu smo pisali že v prejšnji številki Dogovorov, ko smo skušali KS predstaviti kar se da pregledno in nazorno. Dejstvo, da delovne organizacije želijo sodelovati pri reševanju nekaterih problemov, kot npr. pri asfaltiranju platoja za delavskim domom, je dovolj zgovoren dokaz, da se vendarle razvija sodelovanje med KS in delovnimi organizacijami, za kar se družbena skupnost z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami zavzema že vrsto let.

Tudi varstvo otrok zahteva posebno pozornost. Sicer pa je tesno povezano z ostalimi dejavnostmi. V KS ne posvečajo nič manjšo pozornost kulturno-prosvetni dejavnosti, ki ji glede na njeno poslanstvo pripisujejo velik pomen. Pa tudi stanovanjskega vprašanja ne zanemarjajo, saj vedo, da bi jim v prihodnosti sicer delal še večje težave, kot jih že povzroča.

Podobno kot KS Ajdovščina ima tudi KS Gradišče nekatere prednosti zaradi svoje geografske lege. Na svojem južnem delu meji na občino Vič-Rudnik, na zahodnem in severnem delu na KS Ajdovščina in na vzhodu na KS Stara Ljubljana. Gre za področje, ki ne predstavlja zaokrožene celote.

Na območju omenjene krajevne skupnosti posvečajo njeni predstavniki največ pozornosti urejanju prometa, otroškega varstva in z njim povezanim zazidalnim načrtom, ki v svoji prvotni zasnovi, žal, še ni mogel upoštevati vseh bodočih sprememb. Zato ga bo treba nujno spremeniti, sicer

nekaterih načrtov ne bo mogoče uresničiti.

Naštete dejavnosti so tista področja, ki jim krajevna skupnost že vrsto let posveča posebno skrb. Da je ta njena skrb upravičena in vsega priznanja vredna, je razvidno, če pogledamo vprašanje reševanja otroškega varstva. Krajevna skupnost ga namerava rešiti s pomočjo drugih dejavnikov. S tem bi bilo v organizirano varstvo zajeto približno 700 otrok, pri čemer pa med otroki — prosilci za vrtce načeloma ne delajo razlik. Otroci v vrtcih niso le iz KS Gradišče, ampak prihajajo tudi iz drugih občin oziroma drugih KS občine Center. Seveda zahtevajo investicije sodelovanje velikega kroga uporabnikov vrtcev. Pomembno je, da akcijo za zagotovitev dodatnih mest v vrtcih podpirajo vse družbenopolitične organizacije, saj tu ne gre le za reševanje otroškega varstva, temveč za prilagoditev rešitev drugih vprašanj otroškega varstva. Tu mislimo predvsem na promet.

Otroci so vse bolj in bolj izpostavljeni prometnim nesrečam. Da bi jih pred njimi čim bolj zaščitili, je nujno, da so vrtci le ob eni prometni žili, ne pa, da v bližini vzgojno-varstvenih ustanov poteka promet z več smeri hkrati.

Pohvale vredno je še zglede sodelovanje delovnih organizacij, ki skušajo, če je le mogoče, priskočiti na pomoč z denarnimi prispevki. Tu je treba omeniti tudi določene težave z lastniki vrtcev, ki pa kljub vsemu dolgoročno ne morejo zavreti prizadevanj občine in KS po nekaterih spremembah na svojem področju.

Nič manj pomembno tudi ni vprašanje družbenega centra, saj mladina pa tudi ostale družbenopolitične organizacije nimajo primerne prostora, kjer bi lahko izmenjavali izkušnje o minulem delu, o vseh tistih prizadevanjih, ki so v preteklosti pripeljala do odseženih uspehov. Mladi so pripravljani delati le tedaj, če imajo na voljo ustrezne prostore. Kaj pomagajo načrti družbenopolitičnih organizacij, ko pa ni mogoče zbrati večjega števila mladih večkrat v mesecu. KS si veliko obeta, ko računa na dodatna sredstva, zbrana s prispevki delovnih organizacij na osnovi podpisanega samoupravnega sporazuma o dodelitvi 300 dinarjev na zaposlenega. Do sedaj je občina pokrivala le izdatke za funkcionalno dejavnost, za ostale potrebe pa ni bilo stalnega in enotnega financiranja, kar za KS vsekakor ni bilo vzpodbudno.

V krajevni skupnosti TABOR so iz prejšnjega srednjeročnega načrta krajevne skupnosti za preteklo obdobje povzeli naslednji nerešeni nalogi: semoforizacijo križišča Njogoševca in Trubarjeve na Hrvatskem trgu in vprašanje vodnjaka na Taboru. V obeh primerih gre za vprašanje načrtov, ki še do danes niso izdelani.

Krajevna skupnost se poleg tega ukvarja tudi s stanovanjsko gradnjo, saj skuša na svoje območje privabiti čim več mladih. Za novogradnjo je po njenem mnenju dovolj prostora v bližini vojašnice, kjer so sedaj barake. Na njenem področju zelo primanjkuje storitvenih obrti. Ljudje so prisiljeni hoditi v druge KS, kjer

je več obrtnikov. Z dogovarjanjem pa bi dosegli, da bi na območju KS odprlo svoje delavnice več obrtnikov različnih strokov, pri čemer bi morali upoštevati lego lokala. Tu ne gre za kašne večje investicije, zato pri KS upajo, da bo vprašanje lahko rešeno v naslednjem petletnem obdobju.

V bodoče bo KS razdeljena na pet sosesk. V ta namen skušajo zagotoviti tudi primerne prostore za zbiranje kra-

janov, ki jih je po dosedanjih cenitvah že blizu 8000. Seveda pa je treba upoštevati, da je v tem številu upoštevano tudi tisto prebivalstvo, ki na tem območju ne stanuje stalno. Tu je končno treba omeniti veliko skrb skupnosti za vprašanje ljudske obrambe, civilne zaštite in onesnaževanja zraka. KS je prepričana, da bo zrak mnogo bolj čist, ko bo celotno

(Nadaljevanje na 11. strani)

UREDNIŠKA KRAMLJANJA

»Dogovori« ob koncu tretjega letnika

S pričujočo številko je zaključen letošnji letnik našega občinskega časopisa. V trenutku, ko izrekamo svojim bralcem željo, da bi jim bilo leto 1976 srečno, zdravo in uspešno, hkrati prosimo za opravičilo, če z »Dogovori« niso bili tako zadovoljni, kot bi nedvomno hoteli biti. Uredništvo se prav dobro zaveda svojih mnogih pomanjkljivosti, zato pa občanom obljublja, da si bo prihodnje leto še bolj prizadevalo glasilo izboljšati. Če pravimo »še bolj«, s tem nočemo izraziti niti kančka samozadovoljstva, vendar pa spet nočemo biti tolikanj lažno skromni, da ne bi verjeli, da smo minulo leto tako vsebinsko kot oblikovno vendarle storili korak naprej. Čisto brez napora ni šlo, zakaj naše kadrovske in druge razmere niso bile tako primerne, kakor si bralec morda predstavlja.

Zdaj pa naj nam naši bralci blagohotno dovolijo, da jih nekoliko pokaramo. Kljub temu, da smo jih v tem uredniškem kotičku in tudi sicer vztrajno prosili, naj se pridneje oglašajo s kritikami in nasveti, doslej ni bilo pravega odziva. Niti občinski aktivisti, ki bi bili za konkretno kritiko prvi poklicani, niti ljudje v občinski upravi, niti posamezni občani v tozidih pa v krajevnih in interesnih skupnostih itd., se niso oglašili s kakršnokoli oceno »Dogovorov«. Resda uredništvo glede generalne linije ni v zadregi, saj skuša s sleherno vrstico podpirati politiko ZK in SZDL ter uveljavljati v časniku koristi združenega dela, delegatskega sistema in samoupravnega-socialističnega razvoja sploh, toda veliko vprašanje je, če to opravlja na ustrezen način. Veliko lažje bi nam bilo »pogrupirati«, kako ravnati, če bi se kdaj pa kdaj kdo oglašil in dejal: »Niste učinkoviti! Morali bi delati tako in tako! Dolgočasni ste! S takšnim in takšnim prijemom bi dosegli večje zanimanje!« Všeč bi nam pa seveda tudi bilo, če bi kdo ob kakšni priložnosti dejal: »Slišite, ta članek se vam je pa kar posrečil.« Skratka, veliko lažje bi nam bilo krmariti to našo barko, ko bi nam kdo včasih dal malo vetra, ali pa nas opozoril na ukrepe, s katerimi bi smotrnoje vzdrževali pravo smer. Saj je zelo resničen stari ljudski pregovor: Več glav več ve.

Uredništvo upa, da bo prihodnje leto med nami več stikov.

Vse do zadnjega smo verjeli, da bomo v današnji številki lahko napovedali, da bodo v prihodnjem letu »Dogovori« izhajali 14-dnevno in ne več zgolj mesečno. Dinamična rast delegatskega sistema namreč energično terja, da postane obveščanje in komentiranje o tej rasti pogostejše in vsestransko popolnejše. In »Dogovori« se čutiljo poklicane, da v prvi vrsti spremljajo prav konstituiranje in učinkovanje delegatskih odnosov! Vrsta težav nam je preprečila, da bi spremenili »Dogovore« v štirinajstdnevnik že z novim letom. Toda dokaj realno se nam zdi zagotovilo, da bomo k zaželenemu tempu prešli vsaj ob polletju ali pa celo že po prvem maju 1976.

Se enkrat: Srečno, zadovoljstva polno leto!

Z. KRŽIŠNIK